

עת"א 58847/11/20 - גונן שגב (אסיר) נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עת"א 58847-11-20 שגב(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

לפני	כב' השופטת רננה גלפז מוקדי
עותר	גונן שגב (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

1. לפני עתירת אסיר (להלן: "המבקש") כנגד החלטת המשיבים על ביטול היתר הספקת מזון בהיתר כשרות של הבד"צ (להלן: "מזון מהדרין"). במצורף הוגשה בקשה לפטור מתשלום אגרה.
2. המבקש טוען בעתירתו כי לפני כשנה ומחצה החל בתהליך של חזרה בתשובה. לדבריו, הוא מקפיד על קיום מצוות, מתפלל ולומד לבדו ועם הרב. לדבריו, למעלה משנה ארך תהליך אישור קבלת מזון מהדרין עד שאושר לו הדבר בחודש ספטמבר 2020. המבקש טען בעתירתו כי הוא חש רדוף וכי אינו מבין מדוע הוחלט לשלול ממנו את קבלת המזון בהכשר בד"צ. הוא הדגיש כי אין מדובר במזון משובח מזה הניתן במטבח בית הסוהר, אולם לתחושתו, מטבח בית הסוהר אינו כשר מספיק ועל כן עתר כי בית המשפט יורה למשיבים להמשיך ולספק לו, בהתאם להחלטה הקודמת, מזון מהדרין.
3. המשיבים טענו בתגובתם, בהסתמך על דברי רב בית הסוהר, כי המזון המוגש לכלל האסירים כשר למהדרין, הגם שאינו בהכשר בד"צ. מתגובת המשיבים עולה כי ההחלטה מיום 25.10.20 על הפסקת הספקת המזון מהדרין למבקש התבססה על מספר נימוקים: האסיר נחזה כמנהל אורח חיים דתי ולא חרדי כפי שגם העיד על עצמו וגם אינו בקיא בהכשרים השונים, האסיר סבר בטעות כי מטבח בית הסוהר אינו כשר, לחובתו דין משמעתי ושלילת טובות הנאה מחודש יוני 2020, הוא שואל מן הספריה ספרים שאינם עולים בקנה אחד עם אורח חיים חרדי ולכן, אינו עומד בקריטריונים.

לטענת המשיבים, החלטה על טיב המזון אשר מוגש לאסיר נתונה לגורמים המוסמכים אצל המשיבים ואין מקום

להתערבות בהחלטה אשר ניתנה בעניינו של המבקש. בחלקה הנורמטיבי של תגובת המשיבים, הפנו המשיבים לשניים מן הקריטריונים הקבועים בסעיף 14(א) לפקודה 01.22.00 אשר רלוונטיים לעניינו של העותר. לאור חשיבות העניין, הם יובאו בהמשך. אשר על כן טענו המשיבים כי המבקש אינו עומד בקריטריונים המזכים הספקת מזון מהדרין ויש להורות על דחיית העתירה.

4. בדיון נטען על ידי ב"כ המשיבים כי העבירות המשמעתיות של המבקש מצביעות על כך שהוא אינו "מקפיד על התנהגות ראויה בדרך ארץ ודרכי נועם ללא דו"חות משמעת הנוגדים את אורח החיים הדתי", כלשון סעיף 14 לפקודת הנציבות. לצורך כך הוצג רישום הליכים משמעתיים של המבקש המלמד על כך שבחודש ינואר 2020 עמד לדיון משמעת על כך שהחזיק בבית הכנסת מסמכים אישיים, בחודש יוני 2020 נשפט פעם נוספת על כך שקילל את מנהל האגף, ובחודש דצמבר 2020 נשפט על כך שבישל (ביום חול) בבית הכנסת.

כמו כן, נטען כי הספרים שאותם קורא המבקש מעידים על כך שאין המדובר באדם דתי, ודאי לא אדוק באופן שמצדיק מזון מהדרין ועוד נטען בדיון, על ידי ב"כ המשיבים, כי האישור אשר ניתן לעותר בחודש ספטמבר 2020 לקבלת מזון מהדרין, ניתן לו בשגגה ואילו ההחלטה להפסיק את הספקת המזון מהדרין - תואמת את הפקודות וניתנה כדין.

המבקש הודה בדיון כי נשפט בדיון משמעת על התבטאות שאינה ראויה ועל החזקת המסמכים בבית הכנסת, אולם הפנה את תשומת לב בית המשפט כי אלו היו זמן רב קודם שאושרה בקשתו לקבל מזון מהדרין וכי גם ההחלטה לשלול ממנו את המזון האמור ניתנה עוד קודם לאירוע הבישול בבית הכנסת, אשר לטענתו, היה באישורו של המפקד והרב, מאחר שלא יכול היה לבשל במטבח האגף שם, לטענתו, אין שמירה מספקת על כשרות. מסיבה שאינה ברורה למבקש, כך טען, מפקד אחר העניש אותו על כך, אך כאמור, היה זה רק לאחר שכבר התקבלה ההחלטה על שלילת המזון מהדרין ממנו. מכאן, טען המבקש, אין מקום לייחס משמעות כלשהי בכל הנוגע למזון מהדרין, לשלושת ההליכים המשמעתיים בעניינו.

5. אחר שבחנתי את טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין העתירה להתקבל.

שמירת הכשרות בבית הסוהר מוסדרת בפקודת נציבות מס' 01.22.00 ומתן מזון בכשרות מהדרין מוסדר בנוהל 30-1005.

עיון בפקודה 01.22.00 מלמד כי בסעיף 14 נקבע כך:

"א. **שב"ס יספק מזון בכשרות מהדרין** לאסירים העומדים בכללים.

להלן כלל התנאים הנדרשים לקביעת קבלת למזון בכשרות מהדרין

לאסיר לראשונה:

(1) אסיר שהשתייך טרם כליאתו, במשך שנתיים לפחות, לאחד

המגזרים החרדים בהם נהוג לאכול מהדרין בלבד.

(2) האסיר אינו אוכל את המזון המבושל והמוכן במתקני שב"ס, ואינו

אוכל מוצרי מזון המסופקים על ידי שב"ס, למעט ירקות שאינם -

מבושלים מטעמי כשרות.

(3) האסיר אינו אוכל כל מזון בהכשר של הרבנות הראשית לישראל

גם מחוץ לכותלי בית הסוהר.

(4) האסיר אינו רוכש במרכז מכר מוצרים שאינם בכשרות מהדרין

בד"ץ גם לא עבור אסיר אחר.

(5) האסיר חובש כיפה וטלית קטן במשך כל שעות היממה.

(6) האסיר מקפיד הקפדה יתרה על שמירת מצוות התורה ועל ארבעת

חלקי השולחן הערוך.

(7) האסיר מקפיד על התנהגות ראויה בדרך ארץ ודרכי נועם ללא

דוחות משמעת הנוגדים את אורח החיים הדתי.

(8) האסיר אינו מנוי ואינו קורא עיתונים וכתבי עת שאינם בעלי אופי

דתי.

(9) האסיר אינו שוהה בתא בו יש טלוויזיה, ואינו צופה בטלוויזיה.

(10) האסיר נוטל חלק פעיל באופן סדור וקבוע בכל תפילות היום

בציבור.

(11) עפ"י היתר שניתן ע"י בית הדין הרבני לקבלת מזון בכשרות מהדרין

לאסיר סרבן גט.

..." (ההדגשות שלי - ר.ג.מ.)

המשיבים הפנו לסעיף זה בפקודה ואכן, מפורטים בו ככל התנאים, כמודגש, לקבלת מזון מהדרין. בהתקיים תנאים אלו,



על שב"ס לספק לאסיר מזון מהדרין. עוד מודגשים בציטוט המובא מעלה שני סעיפים אשר כפי שעולה מטיעוני המשיבים, בהם, לטענתם, המבקש אינו עומד.

6. אחר שבחנתי את הטענות, דעתי שונה.

ראשית, טענת המשיבים כי העובדה שהמבקש שאל מספריית בית הסוהר ספרים על פי הרשימה שצורפה לתגובתם מעידה כי אינו מקיים את התנאי הקבוע בסעיף 14(א)(8) - טענה זו יש לדחות. הסעיף האמור בפקודה עוסק ב"עיתונים וכתבי עת" בלבד ואיני מקבלת את טענת ב"כ המשיבים כי הכוונה היא גם לספרים.

אם אכן זו היתה הכוונה, אזי היה מקום לציין זאת מפורשות בפקודה על מנת שיידעו האסירים כי הדבר עלול לפגוע בקבלת מזון בהכשר בד"צ. גם העותר ציין בעתירתו כי מעולם לא נאמר לו על ידי הרב כי יש מניעה שיקרא ספרים שאינם ספרי קודש. יצוין כי רשימת הספרים המפורטת מתייחסת לחודשים מרץ 2020 ואילך וכאמור, אישור קבלת המזון בהכשר בד"צ ניתן לעותר בחודש ספטמבר 2020 מבלי שצוין דבר לעניין זה של קריאת ספרים ומבלי שניתן לכך הסבר מצד המשיבים כיום. כך או כך, כאמור, לא ניתן לטעון, כפי שנטען בפניי, כי ספר הוא "כתב עת" ועל כן מי שקורא ספרים אינו עומד בתנאי האמור לצורך קבלת מזון מהדרין.

שנית, אחר עיון ברישום המשמעתי ובהבהרות שניתנו על ידי הצדדים, לא סברתי כי יש באלו כדי להעיד על כך שהמבקש אינו "מקפיד על התנהגות ראויה בדרך ארץ ודרכי נועם ללא דוחות משמעת הנוגדים את אורח החיים הדתי", לשון סעיף 14(א)(7). ראשית, שניים מן ההליכים המשמעתיים אירעו זמן רב קודם שאושר למבקש לקבל מזון מהדרין מבלי שצויינה הסתייגות כלשהי ולא שמעתי לכך היום כל הסבר סביר מאת המשיבים. שנית, לגוף העניין, זולת האירוע החד פעמי בו יצאה מפי המבקש קללה, עליה התנצל לדבריו וכאמור גם נשפט, לא מצאתי כי התנהלות זו מאפיינת את המבקש ואף לא נטען כך על ידי המשיבים. החזקת חומר משפטי בבית הכנסת אינה נראית לי כנוגדת את אורח החיים הדתי ואשר לבישול - הנסיבות כאן לא הובהרו די הצורך, בפרט לאור טענת המבקש כי ניתנו החלטות סותרות בעניין זה על ידי שני מפקדים שונים.

יוצא כי שני התנאים עליהם הצביעו המשיבים ככאלו שמוציאים את המבקש מגדר הזכאים למזון מהדרין - מתקיימים. מעבר לכך, לא מצאתי בנתונים אשר הובאו בפניי או בטענות המשיבים כי המבקש אינו עומד בכל יתר התנאים הדרושים.

מכאן, אחר שקבעתי כי בניגוד לטענות המשיבים, עומד המבקש בכל תנאי סעיף 14(א) ובכלל זה גם בשני התנאים האמורים בס"ק (7) ו-(8), אזי יש לקבוע כי הוא זכאי לקבל מזון מהדרין.

7. נוכח האמור, מתקבלת העתירה, ההחלטה מיום 25.10.20 על ביטול הספקת המזון מהדרין למבקש מבוטלת ויש להמשיך לספק לו מזון כזה.

למען הסר ספק ועל מנת שהדברים יהיו ברורים למבקש, האישור לקבלת מזון מהדרין בהתאם לפקודה ניתן לשלילה אם לא יעמוד האסיר בקריטריונים (סעיף 19) ומעבר לכך, מחויב רב היחידה, בהתאם לסעיף 18 לפקודה, לבדוק,

אחת לשנה, האם עומד האסיר בקריטריונים הקבועים.

אשר לבקשה לפטור מתשלום אגרה, ניתן פטור כמבוקש.

המזכירות תמציא את פסק הדין לב"כ הצדדים ולעותר בעצמו.

ניתן היום, ט"ו שבט תשפ"א, 28 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.